

ชุดที่ ๔ คำเอก คำโท
แบบฝึกทักษะที่ ๔.๓

คำชี้แจง จากคำประพันธ์ที่กำหนดให้ ให้นักเรียนหาคำเอกโทษ
คำโทโทษ แล้วเขียนลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ไม้ล้มควรค่ามได้
คนล้มจักข้ามกราย
ทำชอบชอบห่อนหาย
ทำผิดผิดจักให้

โดยหมาย
ห่อนได้
ชอบกลับ สนองนา
โทษแท้ถึงตน
(โคลงโลกนิติ)

ตัวอย่าง คำเอกโทษ คือ มาจากคำว่า

แม่น้ำคั่งคดเคี้ยว
เหล็กคดทำเคียวรอน
ไม้กระทดกระทำทอน
คนคดตั้งคูดเหน้า

ควรจร
ไร่เช่า
ทุกที่ กงนา
บ่ต้องการงาน
(โคลงโลกนิติ)

๑. คำโทโทษ คือ มาจากคำว่า

กะละออมเพ็ญเพียบหน้า
โอง่างพร่องชลซิง
ผู้ปราชญ์ท่อนสูงสิง
คนโง่รู้น้อยก้อ

ฤาติง
เพ็องหม้อ
เยี้ยใหญ่
พลอดนึ่งประมาณ
(โคลงโลกนิติ)

๒. คำโทโทษ คือ

มาจากคำว่า

พริกเผ็ดใครให้เผ็ด
หนามย่อมแหลมเองใคร
จันทน์กฤษณาเอน
วงศ์แห่งนักปราชญ์ได้

ฉันโต
เชื่อมได้
ใครอบ หอมฤา
เพราะด้วยฉลาดเอง
(โคลงโลกนิติ)

๓. คำเอกโทษ คือ

มาจากคำว่า

แมวล่าหนูแซ่ซี้
หมาล่าวิฬาร์ผั้น
ครูล่าศิษย์ละธรรม์
เสือล่าป่าแรมร้าง

จรจรัล
สู่หล้าง
คบเพื่อน พาลนา
หมดไม้ไพรสณฑ์
(โคลงโลกนิติ)

๔. คำโทโทษ คือ

มาจากคำว่า

สังขารหวัหวัผู้ว่า
ทรัพย์ย่อมหวัคนจง
หญิงหวัแก่ชายหลง
มัจจุราชหวัผู้เฒ่า

คนตระหนง
ว่าเจ้า
ขมลูก
บรู๋วันตาย
(โคลงโลกนิติ)

๕. คำโทโทษ คือ

มาจากคำว่า

ไม้ล้มจะค้ำให้
คนท่าวล้มข้ามพาน
เสื่อผอมอวดอาจหาญ
พาลประทุษฐ์ตกรไ้

คูการ
ห่อนได้
เข้าปลัก เสื่อแฮ
อย่าได้ทำคุณ
(โคลงโลกนิติ)

๖. คำเอกโทษ คือ

มาจากคำว่า

กระเหว่าเสียงเพราะแท้
หญิงเลิศเพราะรักผัว
นักปราชญ์มาตรรูปมัว
เพราะเพื่อรสรรมนั้น

แก้ตัว
แมนหมั้น
หมองเงื่อน งามนา
ส่องให้เห็นงาม
(โคลงโลกนิติ)

๗. คำโทโทษ คือ

มาจากคำว่า

ใครจักผูกโลกแม่
เหล็กเท่าลำตาลตริง
มนตร์ยาผูกนานหึง
ผูกเพื่อไมตรีนั้น

รัดรีง
ไปหมั้น
หายเสื่อม
แน่นเท่าวันตาย
(โคลงโลกนิติ)

๘. คำโทโทษ คือ

มาจากคำว่า

คลังกุคลังลูกแก้ว
จักยอมจ่ายเยียวยา
สิ้นทั้งแผ่นดินเรา
สิ้นแต่สินจงเจ้า

กุนา
หน่อเหน้า
แม่ลูกก็ดี
แม่ได้แรงคืน
(ลิลิตพระลอ)

๙. คำโทโทษ คือ

มาจากคำว่า

พ่อไปแล้วนะเจ้า
บรอดเลยราชา
ยาอีกสิ่งมนตรา
ผีก็ร้ายคนร้าย

คืนมา รอดธา
อย่าฝ้าย
คมยิ่ง ยานา
รอดได้กลไต
(ลิลิตพระลอ)

๑๐. คำโทโทษ คือ

มาจากคำว่า